

A9-0209/2022

19.7.2022

JELENTÉS

az „AccessibleEU” központ létrehozásáról az akadálymentesítési politikák támogatására az EU belső piacán
(2022/2013(INI))

Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság

A vélemény előadója: Katrin Langensiepen

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS	12
MELLÉKLET: AZON SZERVEZETEK ÉS SZEMÉLYEK FELSOROLÁSA, AMELYEKTŐL VAGY AKIKTŐL AZ ELŐADÓ ÉSZREVÉTELEKET KAPOTT	15
INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL	16
AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁSA	17

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

„AccessibleEU” központ az akadálymentesítési politikák támogatására az EU belső piacon (2022/2013(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 19. és 48. cikkére, 67. cikkének (4) bekezdésére, valamint 153., 165., 168. és 174. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára (a Charta) és különösen annak 3., 21., 24., 26., 34., 35., 41. és 47. cikkére,
- tekintettel a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményre (CRPD) és annak – a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménynek az Európai Közösség által történő megkötéséről szóló, 2009. november 26-i 2010/48/EK tanácsi határozat szerinti – 2011. január 21-i hatálybalépésére¹,
- tekintettel a CRPD általános kommentárjaira – mint a CRPD alkalmazásával kapcsolatos mérvadó iránymutatásra – a fogyatékossgal élő személyek jogaival foglalkozó ENSZ-bizottság által a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény végrehajtásáról, és különösen az „Akadálymentesítés” című 9. cikkről szóló, 2. sz. általános megjegyzésre – (elfogadva: 2014. április 11-én),
- tekintettel a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménynek az Európai Unió általi végrehajtására és az Európai Unió ezen egyezmény tekintetében való képviselőre vonatkozó belső szabályok megállapításáról a Tanács, a tagállamok és a Bizottság között létrejött magatartási kódexre²,
- tekintettel az ENSZ Fogyatékossgal Élő Személyek Jogaival Foglalkozó Bizottságának az Európai Unió első jelentéséről szóló, 2015. október 2-i záró észrevételeire,
- tekintettel az európai ombudsman arra vonatkozó stratégiai vizsgálatára, hogy az Európai Bizottság hogyan követi nyomon a fogyatékossgal élő személyek és az idősek önálló életvitelhez való jogának előmozdítására felhasznált uniós forrásokat,
- tekintettel az „Egyenlőségközpontú Unió: Stratégia a fogyatékossgal élő személyek jogainak érvényre juttatásáért (2021–2030)” című, 2021. március 3-i bizottsági közleményre (COM(2021)0101),
- tekintettel a személyek közötti, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékossga,

---

¹ [HL L 23., 2010.1.27., 35. o.](#)

² [HL C 340., 2010.12.15., 11. o.](#)

életkorra vagy szexuális irányultságra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló tanácsi irányelvre irányuló bizottsági javaslatra (COM(2008)0426, a megkülönböztetésmentességről szóló irányelv) és a Parlament erre vonatkozó, 2009. április 2-i álláspontjára³,

- tekintettel a 2020 utáni európai fogyatékoságügyi stratégiáról szóló, 2020. június 18-i állásfoglalására⁴,
- tekintettel a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogairól és kötelezettségeiről szóló, 2021. április 29-i (EU) 2021/782 európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁵,
- tekintettel a termékekre és a szolgáltatásokra vonatkozó akadálymentességi követelményekről szóló, 2019. április 17-i (EU) 2019/882 európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁶ (európai akadálymentesítési irányelv),
- tekintettel a közszférabeli szervezetek honlapjainak és mobilalkalmazásainak akadálymentesítéséről szóló, 2016. október 26-i (EU) 2016/2102 európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁷,
- tekintettel az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex létrehozásáról szóló, 2018. december 11-i (EU) 2018/1972 európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁸,
- tekintettel az Unión belüli nyilvános mobilhírközlő hálózatok közötti barangolásról (roaming) szóló 2022. április 6-i 2022/612/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁹,
- tekintettel a „Digitális iránytű 2030-ig: a digitális évtized megvalósításának európai módja” című bizottsági közleményre (COM(2021)0118),
- tekintettel a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló, 2010. március 10-i 2010/13/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre (az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv)¹⁰, annak módosított formájában¹¹,
- tekintettel a Bizottság „Fenntartható és intelligens mobilitási stratégia – az európai közlekedés időtálló pályára állítása” című közleményére (COM(2020)0789),
- tekintettel az új fogyasztóügyi stratégiára (COM(2020)696), amelynek öt prioritása között szerepelnek bizonyos fogyasztói csoportok, köztük a fogyatékosággal élő személyek sajátos szükségletei,

---

³ [HL C 137. E, 2010.5.27., 68. o.](#)

⁴ HL C 362., 2021.9.8., 8. o.

⁵ [HL L 172., 2021.5.17., 1. o.](#)

⁶ [HL L 151., 2019.6.7., 70. o.](#)

⁷ [HL L 327., 2016.12.2., 1. o.](#)

⁸ [HL L 321., 2018.12.17., 36. o.](#)

⁹ HL L 115., 2022.4.13., 1. o.

¹⁰ HL L 95., 2010.4.15., 1. o.

¹¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1808 irányelve (2018. november 14.) a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló 2010/13/EU irányelvnek (Audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv) a változó piaci körülményekre tekintettel való módosításáról. HL L 303., 2018.11.28., 69. o.

- tekintettel a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. február 26-i 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre (közbeszerzési irányelv)¹²,
  - tekintettel a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló, 2020. december 17-i (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendeletről¹³,
  - tekintettel a vakok, látássérültek és nyomtatott szöveget használni képtelen személyek megjelent művekhez való hozzáféréseinek megkönnyítéséről szóló marrákesi szerződésnek az Európai Unió nevében történő megkötéséről szóló 2018. február 15-i (EU) 2018/254 tanácsi határozatra¹⁴,
  - tekintettel a Bizottság 376., 554., 420. és 473. megbízásából eredő akadálymentesítési szabványokra,
  - tekintettel az autóbusszal közlekedő utasok jogairól és a 2006/2004/EK rendelet módosításáról szóló, 2011. február 16-i 181/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletről¹⁵,
  - tekintettel a tengeri és belvízi közlekedést igénybe vevő utasok jogairól, valamint a 2006/2004/EK rendelet módosításáról szóló, 2010. november 24-i 1177/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletről¹⁶,
  - tekintettel a légi járműveken utazó fogyatékkal élő, illetve csökkent mozgásképességű személyek jogairól szóló, 2006. július 5-i 1107/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletről¹⁷,
  - tekintettel a visszautasított beszállás és légi járatok törlése vagy hosszú késése esetén az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség közös szabályainak megállapításáról és a 295/91/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. február 11-i 261/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletről¹⁸,
  - tekintettel az uniós vasúti rendszernek a fogyatékkal élő és a csökkent mozgásképességű személyek általi hozzáférhetőségével kapcsolatos átjárhatósági műszaki előírásokról szóló, 2014. november 18-i 1300/2014/EU bizottsági rendeletről¹⁹,
  - tekintettel eljárási szabályzatának 54. cikkére,
  - tekintettel a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság jelentésére (A9-0209/2022),
- A. mivel a fogyatékkal élő személyek másokkal azonos jogokkal rendelkeznek az élet minden területén, és elidegeníthetetlen joguk van a méltósághoz, az egyenlő

¹² [HL L 94., 2014.3.28., 65. o.](#)

¹³ [HL L 433. I, 2020.12.22., 11. o.](#)

¹⁴ [HL L 48., 2018.2.21., 1. o.](#)

¹⁵ [HL L 55., 2011.2.28., 1. o.](#)

¹⁶ [HL L 334., 2010.12.17., 1. o.](#)

¹⁷ HL L 204., 2006.7.26., 1. o.

¹⁸ [HL L 46., 2004.2.17., 1. o.](#)

¹⁹ HL L 356., 2014.12.12., 110. o.

bánásmódhoz, az önálló élethez, az autonómiához és a társadalomban való teljes körű részvételhez, ami a társadalom minden rétegének javát szolgálja;

- B. mivel az Unióban több mint 87 millió ember él valamilyen fogyatékossgal, és mivel figyelembe kell venni az uniós népesség elidősödésének demográfiai tendenciáját;
- C. mivel az akadálymentesség alapvető előfeltétele annak, hogy a fogyatékossgal élő személyek teljes mértékben érvényesíthessék emberi jogaikat és alapvető szabadságaikat; mivel a CRPD akadálymentesítésről szóló 9. cikke szerint a fogyatékossgal élő személyek önálló életvitelének és az élet valamennyi területén történő teljes körű részvételének lehetővé tétele érdekében a részes államok megfelelő intézkedéseket tesznek, hogy másokkal azonos alapon biztosítsák a fogyatékossgal élő személyek számára a fizikai környezethez, a közlekedéshez, az információhoz és kommunikációhoz, beleértve az információs és kommunikációs technológiákat és rendszereket, valamint más, nyilvánosan hozzáférhető vagy rendelkezésre álló lehetőségekhez és szolgáltatásokhoz való hozzáférést, mind városi, mind vidéki területeken;
- D. mivel a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az akadálymentesség minden szinten érvényesüljön nemcsak a középületekben és a közlekedésben, hanem az egészségügyben és az oktatásban is, valamint a fogyatékossgal élő személyek mobilitásának és integrációjának növelése érdekében;
- E. mivel a CRPD az „egyetemes tervezést” úgy határozza meg, mint a termékek, környezetek, programok és szolgáltatások oly módon történő tervezése, hogy azok a lehető legnagyobb mértékben mindenki számára hozzáférhetőek legyenek anélkül, hogy adaptációra vagy speciális tervezésre lenne szükség, és anélkül, hogy kizárnák a fogyatékossgal élő személyek bizonyos csoportjainak szánt segédeszközöket; mivel az akadálymentesség a CRPD egyik általános elve, és a 2010/48/EK tanácsi határozat értelmében az EU-t és a tagállamokat jogilag kötelezi; mivel a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményről szóló 2. sz. általános megjegyzés előírja, hogy a részes államok kötelesek cselekvési terveket és stratégiákat elfogadni az akadálymentesség meglévő akadályainak azonosítása, határidők meghatározása és az akadályok felszámolásához szükséges emberi és anyagi erőforrások biztosítása érdekében; mivel az akadálymentesség alapvető fontosságú a fogyatékossgal élő személyek magánélethez, megkülönböztetésmentességhez, foglalkoztatáshoz, inkluzív oktatáshoz, politikai részvételhez és a CRPD-ben rögzített egyéb jogokhoz való jogainak gyakorlásához;
- F. mivel a helyi hatóságok kulcsfontosságú szerepet játszanak abban, hogy a helyi szükségletek elemzése és konkrét intézkedések végrehajtása révén támogassák a tagállamokat a szociálpolitikák kidolgozásában, beleértve a fogyatékossga és a hozzáférhetőségre vonatkozó politikákat is;
- G. mivel a magas színvonalú és megfizethető támogató technológiák biztosítása elő fogja mozdítani a fogyatékossgal élő személyek teljes körű társadalmi befogadását, és ez mind a fogyatékossgal élő személyek, mind e technológiák szolgáltatói, valamint a társadalom egésze számára előnyös lesz; mivel a támogató technológiák hozzá fognak járulni a tagállamok közötti egyenlőtlenségek csökkentéséhez, és mivel ezek a

technológiák csak akadálymentes környezetben működhetnek;

- H. mivel a fogyatékossgal élő személyek magas szintű foglalkoztatása, e csoport jobb hozzáférhetősége és munkaerő-állományba való nagyobb mértékű bevonása egyértelmű gazdasági potenciált rejt magában;
  - I. mivel az Unió átfogó jogi keretet hozott létre az akadálymentességre vonatkozóan a belső piacon, különösen egyedi akadálymentességi jogszabályok, például az európai akadálymentesítési irányelv, és többek között a különböző ágazati jogszabályokban, köztük az uniós alapokról szóló rendeletekben megfogalmazott akadálymentességi kötelezettségek elfogadásával; mivel a 2025. június 28-tól alkalmazandó európai akadálymentesítési intézkedéscsomag jelentős új követelményeket fog bevezetni a termékek és szolgáltatások akadálymentessége tekintetében;
  - J. mivel a fogyatékossgal kapcsolatos szakpolitikák tényleges végrehajtása pozitívan járul hozzá az EU belső piacának versenyképességéhez, és ezért alapvető erőforrást jelent az uniós gazdaság számára;
  - K. mivel a 2010–2020 közötti időszakra vonatkozó európai fogyatékossgügyi stratégia értékelése azt mutatta, hogy hozzájárulása számos területen javította a helyzetet, ugyanakkor azt is kiemelte, hogy a fogyatékossgal élő személyek továbbra is jelentős akadályokkal szembesülnek az egészségügyi ellátáshoz, az oktatáshoz, a közlekedéshez, az épített környezethez, az ikt-hoz, a foglalkoztatáshoz és a szabadidős tevékenységekhez való hozzáférés, valamint a politikai életben és az élet egyéb területein való részvétel terén;
1. üdvözli a Bizottságnak az „Egyenlőségközpontú Unió: A fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló európai stratégia (2021–2030)” címmel bejelentett közleményét (a stratégiát), amelynek célja annak biztosítása, hogy Európában minden fogyatékossgal élő személy egyenlő feltételek mellett gyakorolhassa jogait, egyenlő feltételek mellett vehessen részt a társadalomban és a gazdaságban, és ne érje többé hátrányos megkülönböztetés, illetve a 2010–2020 közötti időszakra vonatkozó európai fogyatékossgügyi stratégia értékelésében kiemelt jelentős akadályok felszámolása;
  2. üdvözli a Bizottságnak a stratégiában bejelentett kezdeményezését az AccessibleEU Központ (a központ) létrehozására; elismeri, hogy a központ célja a harmonizált akadálymentesítési politikák koherenciájának növelése, végrehajtásuk támogatása, valamint a releváns ismeretekhez és készségekhez való hozzáférés megkönnyítése, előmozdítva az esélyegyenlőség kultúráját és a társadalomban való teljes körű részvételt a fogyatékossgal élő személyek számára, többek között szakmai szinten is, a közigazgatási szervek, az üzleti élet képviselői, a fogyatékossgal foglalkozó civil társadalom, az akadálymentesítési szakértők és a felhasználók közötti együttműködési térben;
  3. megjegyzi, hogy a társadalomban csak akkor érhető el jobb akadálymentesítési eredmények, ha a központ az „egyetemes tervezés” megközelítését követi; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell az akadálymentesség ezen átfogó megközelítésének megfelelő figyelembevételét, különös tekintettel a fizikai környezetre, a közlekedésre, a tájékoztatásra, a kommunikációra, a szolgáltatásokra, valamint a közbeszerzési szerződések és pályázatok területére; úgy véli, hogy ez a megközelítés magában

foglalja valamennyi érdekelt fél és jogtulajdonos érdemi részvételét az eljárásaikban;

4. kiemeli, hogy a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény (CRPD) alapján az EU átfogó jogi keretet hozott létre az egységes piacon való hozzáférhetőségre vonatkozóan, egyebek közt az európai akadálymentesítési irányelvet, a web-akadálymentesítési irányelvet, az audiovizuális médiaszolgáltatásokról és az elektronikus hírközlésről szóló irányelveket, valamint a vasútállomásokra és járművekre vonatkozó műszaki előírásokat; emlékeztet arra, hogy e keret egyes vonatkozásait a jövőben végrehajtási határidők határozzák meg, és további erőfeszítésekre ösztönöz a korai végrehajtás elérése érdekében; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy ahol már szükséges, az ilyen alapvető fontosságú jogszabályok végrehajtása tagállamonként igen eltérő, és általában még nem kielégítő, főként a képzett akadálymentességi szakértők hiánya miatt; hangsúlyozza ezért, hogy javítani kell a közigazgatási szervek, a gazdasági szereplők és általában a társadalom körében az akadálymentesítési politikákkal kapcsolatos általános ismereteket, valamint gyakorlati és elméleti szakértelmet annak érdekében, hogy minden tagállamban elősegítsék a megfelelő, fenntartható és megfizethető megoldások megtalálását, és ezáltal javítsák a meglévő és jövőbeli akadálymentesítési követelmények végrehajtását; ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy a központnak fontos erőforrásként kell működnie ahhoz, hogy a végrehajtási szakaszban ilyen ismereteket és támogatást nyújtson a tagállamoknak;
5. tudomásul veszi a bizonyos akadálymentesítési jogszabályok végrehajtásával foglalkozó ad hoc munkacsoportok létrehozását; ugyanakkor úgy véli, hogy az EU, a tagállamok, különösen az akadálymentesítési jogszabályokat nyomon követő vagy végrehajtó hatóságok és a horizontális megoldásokat támogató érdekelt felek, nevezetesen a képviseleti szervezeteiken keresztül a fogyatékossgal élő személyek, az akadálymentesítési szakemberek és a magánszektor közötti koordináció és együttműködési keret hiánya további akadályt jelent az akadálymentességi jogszabályok végrehajtása és az egész EU-ban összehangolt végrehajtás előtt;
6. felhívja a Bizottságot, hogy mind a finanszírozás, mind az emberi erőforrások tekintetében biztosítson megfelelő erőforrásokat a központ létrehozásához és működéséhez; felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák az akadálymentesítési politikák végrehajtásához és érvényesítéséhez szükséges forrásokat, többek között uniós alapokon keresztül; hangsúlyozza, hogy a megfelelő finanszírozás elengedhetetlen az akadálymentesítéssel kapcsolatos hatékony közpolitikák folytatásához, valamint ahhoz, hogy előrelépés történjen számos területen, például figyelemfelhívás kommunikációs tevékenységek révén, különösen a fogyatékossgal élő személyeket képviselő szervezetek felé, a láthatatlan fogyatékossgág elismerése és a nemzeti fogyatékossgági igazolványok vagy a hozzáférhetőségi normák harmonizálása terén;

Szerkezet

7. felhívja a Bizottságot, hogy hozzon létre titkárságot és fórumot a központ munkájának irányítására; hangsúlyozza, hogy a fórumnak garantálnia kell az akadálymentesítés terén megfelelő tapasztalattal rendelkező, állami és magánszektorbeli érdekelt felek és jogosultak kiegyensúlyozott részvételét; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell a nemek közötti egyensúlyt; hangsúlyozza, hogy a fogyatékossgal élő személyeket képviselő szervezetek részvételét a központ munkájának lényeges részeként biztosítani kell annak

érdekében, hogy a lehető legmagasabb szintű átláthatóságot lehessen biztosítani tevékenységei tekintetében; úgy véli, hogy a központnak éves munkaprogramot kell közzétennie, és a fórumba be kell vonnia az európai parlamenti képviselők képviselőit;

8. kiemeli az akadálymentességi politikák egyes területei, például az épített környezet, a közbeszerzés, a digitális technológiák, a média és a kultúra, a fuvarozás valamint a kialakulóban lévő technológiák, illetve az élelmiszerek, a termékek és a nyilvánosság számára elérhető szolgáltatások jelentette sajátos kihívásokat; felhívja a Bizottságot, hogy hozzon létre szakértői al csoportokat bizonyos területeken; meggyőződése, hogy ezeknek a csoportoknak szorosan együtt kell működniük a központtal, a tagállamokkal, a fogyatékossgal élő személyekkel és a fogyatékossgal élő személyeket képviselő szervezetekkel az akadálymentességgel kapcsolatos jogszabályok jobb értékelésének, végrehajtásának, nyomon követésének és érvényesítésének biztosítása érdekében;
9. felhívja a tagállamokat, hogy hozzanak létre nemzeti akadálymentesítési központokat, amelyekhez tartozhatnak kapcsolattartó pontok és amelyek a központtal szorosan együttműködő szakértők tükörcsoportjai az akadálymentesítési jogszabályok végrehajtása, nyomon követése és érvényesítése terén; úgy véli, hogy a nemzeti akadálymentesítési központoknak elő kell segíteniük az érdekelt felek és a jogosultak, köztük a gazdasági szereplők, a fogyatékossgal élő személyek szervezetei és az akadálymentességért és az ágazati jogszabályok végrehajtásáért felelős nemzeti hatóságok közötti információcserét és koordinációt; meggyőződése, hogy a központ témaszakértőinek iránymutatást és képzést kell nyújtaniuk valamennyi érdekelt fél számára; úgy véli, hogy az ilyen csoportok segíthetnek olyan akadálymentesítési megoldások megtalálásában, amelyek figyelembe veszik a nemzeti sajátosságokat;

Megbízatus

10. úgy véli, hogy a központnak olyan központként kell működnie, amely az uniós jog végrehajtása során rendszeres segítséget és szakértelmet nyújt az érintett uniós intézményeknek és szervezeteknek, valamint a tagállamoknak az akadálymentesítési politikákkal és a műszaki követelményekkel kapcsolatban; úgy véli, hogy a központnak olyan együttműködési keretet kell létrehoznia és koordinálnia, amely összekapcsolja az érintett nemzeti és uniós szervezeteket valamennyi felhasználói csoporttal, különösen a fogyatékossgal élő személyeket képviselő szervezetekkel, a civil társadalmi szervezetekkel, a tudományos körökkel és az akadálymentesség és a fogyasztói jogok valamennyi területén tevékenykedő vállalatokkal és szakemberekkel – annak érdekében, hogy Unió-szerte támogassa a harmonizált végrehajtást és ellenőrzést, hogy iránymutatást és képzést nyújtson, valamint hogy ösztönözze a nemzeti és uniós szintű szakpolitikai fejlődést és innovációt, többek között a bevált gyakorlatoknak az ágazatok közötti azonosítása és megosztása, illetve az uniós jogszabályok végrehajtását megkönnyíteni hivatott eszközök létrehozása révén; úgy véli továbbá, hogy a központ ösztönözheti a fent említett szervezetek és szervezetek közötti együttműködést rendkívül innovatív érdekelt felekkel, hogy pozitív hatást gyakoroljon a támogató technológiák fejlődésére; úgy véli, hogy a központnak tanácsot – többek között iránymutatásokat – kell nyújtania az érintett uniós intézmények és szervezetek, valamint a tagállamok számára belső akadálymentesítési politikáikról és gyakorlataikról;
11. hangsúlyozza a központ potenciális előnyeit a Bizottság munkájának támogatásában,

többek között a jelenlegi jogszabályok hiányosságainak és következetlenségeinek azonosításában és leküzdésében, az akadálymentességi jogszabályok frissítésére és fejlesztésére vonatkozó szakpolitikai ajánlások elkészítésében, a hozzáférhetőségnek valamennyi vonatkozó szakpolitikában való általános érvényesítésében, többek között az akadálymentesség szempontjából sürgősen orvoslásra szoruló, elsőbbségi területek beazonosításában, a Bizottság különböző főigazgatóságainak felelőssége mellett, illetve az akadálymentesség megvalósításának innovatív módjait feltáró projektek végrehajtásában, a műszaki akadálymentesítési előírások kidolgozásában való segítségnyújtásban, valamint az akadálymentesítéssel kapcsolatos kérdésekben az uniós ügynökségek és szervek segítségével;

12. úgy véli, hogy az akadálymentességgel kapcsolatban a központnak kutatás és tanulmányok felhasználása révén értékes ismereteket kell szereznie, amelyeket mind a Bizottság, mind a tagállamok rendelkezésére kell bocsátania, és hogy a központnak speciális és összehasonlítható információkat és teljes mértékben hozzáférhető adatokat kell gyűjtenie és konszolidálnia, beleértve az akadálymentesítési jogszabályok végrehajtására vonatkozó visszajelzéseket is; kiemeli, hogy ezek az intézkedések elősegítenék, hogy az akadálymentesítési politikák szilárdan a felhasználói igényeken és tapasztalatokon alapuljanak; hangsúlyozza, hogy a központnak segítenie kell a fogyatékossgal élő személyek helyzetére vonatkozó statisztikai adatok nemzeti szintű gyűjtésében mutatkozó hiányosságok kezelését, illetve elő kell irányozni a releváns statisztikai szervekkel, különösen az Eurostattal való együttműködést;
13. úgy véli, hogy a központ alapvető szerepet töltene be abban, hogy szaktudást és támogatást nyújtson a Bizottságnak és a tagállamoknak, az érdekelt feleknek és a jogosultaknak az akadálymentesítési politikák végrehajtásához, nyomon követéséhez és érvényesítéséhez, többek között legalább az EU valamennyi hivatalos nyelvén elérhető, hozzáférhető, jól érthető és könnyen olvasható nyelvezetet használó képzések és iránymutatások révén;
14. hangsúlyozza, hogy a központnak segítenie kell a CRPD és az uniós politikák közötti következetlenségek leküzdését, és ezáltal segítenie kell a tagállamokat a fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatási szintjének növelésére irányuló elsődleges cél elérésében; rámutat, hogy ennek az általános érvényre juttatási tevékenységnek az EU-t és a tagállamokat is be kell vonnia a fogyatékossgal élő személyeket képviselő szervezetekkel és más civil társadalmi szervezetekkel, hatóságokkal és a magánszektornal való szoros együttműködés révén;
15. megjegyzi, hogy az akadálymentesítési politikák végrehajtásához magas szintű technikai szakértelemre van szükség, és az nem szerepel kellőképpen a felsőoktatási programokban, ami hozzájárul ahhoz, hogy a köz- és a magánszektorban hiányoznak az akadálymentességgel foglalkozó képzett szakemberek a különböző területeken; hangsúlyozza, hogy a központnak támogatnia kell a tagállamokat az akadálymentesítéssel kapcsolatos kérdésekre vonatkozó célzott oktatási programok kidolgozásában, és képzést kell biztosítani a szakemberek, az uniós és nemzeti köztisztviselők, valamint az érdekelt felek és a jogosultak számára e kérdésekkel kapcsolatos tudatosság növelése érdekében;
16. sajnálja, hogy a szabványosítási rendszer nem teszi lehetővé megfelelően a

fogyatékossgal élő személyek és képviseleti szervezeteik számára, hogy a többi, az európai és nemzeti szabványügyi szervezetek tevékenységeiben érdekelt féllel azonos feltételek mellett vegyenek részt az akadálymentesítési szabványok kidolgozásában; ezért felszólít a szabványosítási rendszeren belüli képviselet javítására és a kijelölt szakértők kiegyensúlyozott képviseletére az uniós akadálymentesítési jogszabályok és szabványok tisztességes eredményének biztosítása érdekében; úgy véli, hogy a központnak jelentős szerepet kell játszania a szabványosítási rendszerben, és szakértelmet kell biztosítania a Bizottság számára, amikor a Bizottság részt vesz a szabványosítási bizottságok munkájában, többek között azáltal, hogy tanácsot ad a fogyatékossgal élő személyeket képviselő szervezetek szabványosítási szakértőitől, és amennyiben lehetséges, az 1025/2012/EU rendelettel²⁰ összhangban segítséget nyújthat a Bizottságnak a műszaki előírások, valamint az európai szabványokra és eredményekre vonatkozó kérelmek kidolgozásában, többek között az összes érintett érdekelt fél és jogtulajdonos bevonásával; úgy véli, hogy a központ bevonása egyértelmű előnyökkel járna a fogyatékossgal élő személyek számára az EU-n belüli mozgás tekintetében, és lehetővé tenné számukra, hogy szabadon éljenek a munkavállaláshoz, a letelepedéshez és az utazáshoz való jogukkal;

17. felhívja a Bizottságot, hogy a központ létrehozásától számított öt éven belül készítsen felmérést annak érdekében, hogy értékelje annak hatékonyságát és hozzáadott értékét az EU-n belüli akadálymentesítési politikák javítása terén; hangsúlyozza, hogy ezen értékelés alapján a Bizottságnak megfelelő lépéseket kell tennie a központ frissítése és javítása érdekében, beleértve azt, hogy felméri egy ügynökség létrehozásának lehetőségét, amennyiben a megbízatásában felsorolt célkitűzések nem teljesülnek; felhívja a Bizottságot, hogy a Parlamentnek benyújtandó éves jelentések révén kövesse nyomon a központ munkáját és eredményeit;

o

o o

18. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamoknak.

---

²⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 1025/2012/EU rendelete (2012. október 25.) az európai szabványosításról. HL L 316., 2012.11.14, 12. o.

INDOKOLÁS

Bevezető megjegyzések

Az elmúlt években az EU számos jogszabályt és műszaki szabványt hagyott jóvá, amelyek új akadálymentesítési ökoszisztémát hoznak létre, így például az európai akadálymentesítési irányelvet, a web-akadálymentesítési irányelvet, az audiovizuális médiaszolgáltatásokról és az elektronikus hírközlésről szóló irányelvet, valamint a vasútállomásokra és járművekre vonatkozó műszaki előírásokat. Ezenkívül az uniós források elosztásakor és a közbeszerzés során figyelembe kell venni az akadálymentességi követelményeket.

Mindazonáltal e kulcsfontosságú jogszabályok nemzeti szintű végrehajtása még nem kielégítő. Ez főként annak tudható be, hogy nemzeti szinten nem állnak rendelkezésre képzett akadálymentesítési szakértők – sem a közigazgatásban, sem a gazdasági szereplők körében –, akik képesek lennének végrehajtani a jogszabályokban, valamint a szabványokban foglalt, nagymértékben technikai jellegű akadálymentességi rendelkezéseket.

Szembeötlő példa erre a közbeszerzés, amely meghatározza az akadálymentességre vonatkozó minimumkövetelményeket. Az egész közbeszerzési eljárásnak – beleértve a szerződéseket és a pályázatokat is – meg kell felelnie ezeknek a követelményeknek. A képzési programok hiánya azonban megnehezíti, hogy a tagállamokban olyan közbeszerzési szakértőket találjanak, akik kellő szakértelemmel rendelkeznek az akadálymentességi követelmények terén, és gyakran előfordul, hogy a közbeszerzési eljárások során nem veszik kellőképpen figyelembe az akadálymentességi szabályokat. Ez a gyakorlatban súlyos következményekkel jár a fogyatékosággal élő személyekre nézve.

Az akadálymentesítési jogszabályok végrehajtásának másik akadálya az EU, a tagállamok és az érdekelt felek közötti koordináció és együttműködés kereteinek hiánya. Ilyen rendszereket csak eseti alapon hoztak létre, ahogy az a web-akadálymentesítési irányelvvel foglalkozó szakértői csoport (Wadex) esetében is történt. Amikor ezek a célzott csoportok nem jönnek létre, vagy már nincsenek meg, a tagállamok nem kapnak megfelelő támogatást és iránymutatást az akadálymentességi követelmények és szabványok betartatásához, valamint ahhoz, hogy megbirkózzanak az innovációval és a változó igényekkel.

E kérdések kezelése érdekében a 2021–2030-as időszakra szóló, a fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló európai stratégia bejelentette az AccessibleEU Központ (a központ) elindítását, amely az akadálymentesítési szabályok végrehajtásáért és érvényesítéséért felelős nemzeti hatóságokat fogja össze az akadálymentesség valamennyi területének szakértőivel és szakembereivel. Az előadó úgy véli, hogy ez a kiemelt kezdeményezés alapvető fontosságú az akadálymentesítési politikák koherenciájának növelése és a vonatkozó ismeretekhez való hozzáférés megkönnyítése szempontjából, többek között az akadálymentesítési szabályok végrehajtásáért és érvényesítéséért felelős nemzeti hatóságok közötti megerősített együttműködés révén.

Szerkezet és működés

A különböző érdekelt felek véleményének gondos mérlegelését követően az előadó úgy véli,

hogy a központot az alábbiak szerint kell felépíteni annak érdekében, hogy folyamatos és célzott támogatást biztosítson a tagállamoknak az akadálymentesítési jogszabályok végrehajtásához, nyomon követéséhez és érvényesítéséhez, valamint hogy segítse a Bizottságot az akadálymentesítési jogszabályok aktualizálásában és kidolgozásában.

A központnak egyértelmű megbízatással és egyszerűsített struktúrával kell rendelkeznie, amely egy titkárságból, egy fórumból és tematikus szakértők több alcsoportjából áll.

A titkárság adminisztratív, operatív és technikai támogatást nyújtana a központnak, míg a fórum lenne az a hely, ahol megvitatják az akadálymentesítési politikák megerősítéséhez szükséges prioritásokat, szakpolitikai ajánlásokat és intézkedéseket. Annak érdekében, hogy a Bizottság részletes és összetett információkkal rendelkezzen, a fórumon különböző akadálymentességi szempontokat és igényeket kell képviselni. Mindemellett az előadó azon a véleményen van, hogy a fogyatékossgal élő személyeket képviselő szervezeteknek, az akadálymentesítési szakembereknek, a hatóságoknak, a közbeszerzési szakértőknek, az iparnak, a tudományos köröknek, a fogyasztói szervezeteknek és az egyéb érdekelt feleknek és jogosultaknak, akik igazolt tapasztalattal rendelkeznek az akadálymentesség területén, egyenlő arányban kell képviseltetniük magukat.

Ezen túlmenően, mivel a központnak foglalkoznia kell az akadálymentesítési politikák egyes területei által támasztott sajátos kihívásokkal, az előadó úgy véli, hogy bizonyos területeken – például az épített környezet, a közbeszerzés, a digitális hozzáférhetőség, a média és a kultúra, valamint a támogató technológiák területén – egy-egy téma szakértőiből álló, külön szakosodott alcsoportokra van szükség. Minél inkább a különböző területekre szakosodik a központ, annál jobb lesz az eredmény.

Az előadó továbbá úgy véli, hogy a téma szakértőinek szorosan együtt kell működniük a fórum érdekelt feleivel és jogtulajdonosaival a Bizottság munkájának támogatásában. Hozzájárulásuknak például a meglévő jogszabályok hiányosságainak és következetlenségeinek azonosításából kell állnia, elkerülve ezáltal, hogy a vonatkozó bizottsági javaslatokat a szükséges hozzáférhetőségi rendelkezések nélkül tegyék közzé.

A fórumnak és a szakértői alcsoportoknak szakpolitikai ajánlásokat kell megfogalmazniuk a meglévő jogszabályok naprakésszé tételére és új jogszabályok kidolgozására, az akadálymentesség megvalósításának innovatív módjait vizsgáló kutatások és projektek végzésére, az akadálymentességre vonatkozó műszaki előírások kidolgozásában való segítségnyújtásra, valamint az akadálymentességgel kapcsolatos kérdésekben az olyan uniós ügynökségek és szervek segítésére, mint a BEREC (Európai Elektronikus Hírközlési Szabályozók Testülete), az ERGA (Audiovizuális Médiaszolgáltatásokat Szabályozó Hatóságok Európai Csoportja) és az uniós ombudsman. E tekintetben az előadó úgy véli, hogy a központ egy másik hozzáadott értéke az lenne, ha összehasonlítható és megbízható információkat és adatokat nyújtana a Bizottságnak és a tagállamoknak az akadálymentességgel kapcsolatban, beleértve az akadálymentesítési jogszabályok végrehajtásával kapcsolatos visszajelzéseket is.

A központ alapvető feladata, hogy támogassa a tagállamokat az akadálymentességgel kapcsolatos jogszabályok végrehajtásában, nyomon követésében és érvényesítésében. A fórumnak és a tematikus szakértőknek mindig rendelkezésre kell állniuk a köztisztviselők vagy gazdasági szereplők valós helyzetekkel kapcsolatos kérdéseinek megválaszolására. Az

ismeretek és kompetenciák nemzeti szintű bővítése érdekében iránymutatást és képzést kell biztosítani az érdekelt felek és a jogosultak számára.

E folyamat gördülékenysége és hatékonysága, valamint a nemzeti szinten folytatott párbeszéd megerősítése érdekében az előadó elengedhetetlennek tartja, hogy minden tagállamban rendelkezésre álljanak nemzeti kapcsolattartó pontok és tematikus szakértőkből álló „tükörcsoportok”. Az ilyen csoportok létrehozása segítene a tudás- és kompetenciahiány áthidalásában, és segítene olyan megfelelő akadálymentesítési megoldások megtalálásában, amelyek figyelembe veszik a nemzeti körülmények sajátosságait.

Mivel az uniós szabványügyi testületek akadálymentességi szabványokat dolgoznak ki, az előadó úgy véli, hogy a központtal való szoros kapcsolat is elengedhetetlen a társadalmi akadálymentesítési igények jobb megjelenítéséhez. Ha a központ műszaki szakértőket nevezne ki a szabványügyi testületekbe, akkor csökkenne az üzleti érdekeknek a kijelölt szakértők közötti jelenlegi túlréprezentáltsága, ami olyannyira meghatározza az uniós akadálymentesítési jogszabályok kimenetelét.

Végül, de nem utolsósorban az előadó emlékeztetni kíván arra, hogy megfelelő finanszírozás nélkül nem lehet ambiciózus akadálymentesítési politikákat kidolgozni. A központ a fogyatékoságügyi stratégia égisze alatt jönne létre, amely költségvetéssel rendelkezik, és számos finanszírozási sorra támaszkodik. Emellett az elvégzett kutatásokat és tanulmányokat, valamint az összegyűjtött adatokat célzott uniós programokon keresztül lehetne finanszírozni. Ezért megvalósítható és szükséges, hogy a Bizottság és a tagállamok jelentős pénzügyi és emberi erőforrásokat különítsenek el a központ számára.

Következésképpen nyilvánvaló, hogy a központ sikere a politikai akarattól függ. A lehetőségek és előnyök számtalanok. A hozzáférhetőség összehangolt és harmonizált megközelítésének előnyei eltérőek. Alapvető fontosságú azonban, hogy a Bizottság rendszeresen értékelje, hogy a központ ténylegesen javítja-e az akadálymentesítéssel kapcsolatos szakpolitikák végrehajtását és a fogyatékosággal élő személyek bevonását mindennapi életünk és társadalmunk minden aspektusába. Ellenkező esetben az előadó úgy véli, hogy a Bizottságnak fokoznia kell erőfeszítéseit, és a központ létrehozását követő öt éven belül létre kell hoznia egy megerősített hatáskörökkel és felelősségi körökkel rendelkező ügynökséget az akadálymentességi politikák konkrét lépésváltásának biztosítása érdekében.

**MELLÉKLET: AZON SZERVEZETEK ÉS SZEMÉLYEK FELSOROLÁSA,
AMELYEKTŐL VAGY AKIKTŐL AZ ELŐADÓ ÉSZREVÉTELEKET KAPOTT**

Az alábbi felsorolás teljesen önkéntes alapon, az előadó kizárólagos felelősségi körében készült. Az előadó a következő szervezetektől vagy személyektől kapott észrevételeket a jelentéstervezet elkészítése során:

Szervezet és/vagy személy
Európai Fogyatékosügyi Fórum
ANEC
US Access Board (az USA hozzáféréssel foglalkozó testülete)
Európai Bizottság
EQUINET (az esélyegyenlőségi szervek európai hálózata)
FUNKA
Európai Vakok Szövetsége
Siketek Európai Uniója
NSAI Standards (az Ír Nemzeti Szabványügyi Hatóság)
A fogyatékosággal élők jogaival foglalkozó svéd szövetség
A dán fogyatékosággal élő személyek tanácsa
Pilar Orero, professzor, Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)
EPRS – Az Európai Parlament Kutatóközpontja

INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL

Az elfogadás dátuma	12.7.2022
A zárószavazás eredménye	+ : 43 - : 0 0 : 1
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Alex Agius Saliba, Andrus Ansip, Pablo Arias Echeverría, Alessandra Basso, Brando Benifei, Adam Bielan, Biljana Borzan, Markus Buchheit, Andrea Caroppo, Anna Cavazzini, Dita Charanzová, Deirdre Clune, David Cormand, Sandro Gozi, Maria Grapini, Svenja Hahn, Krzysztof Hetman, Virginie Joron, Eugen Jurzyca, Marcel Kolaja, Kateřina Konečná, Andrey Kovatchev, Maria-Manuel Leitão-Marques, Morten Løkkegaard, Antonius Manders, Leszek Miller, Anne-Sophie Pelletier, René Repasi, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Róza Thun und Hohenstein, Tom Vandenkendelaere, Marion Walsmann
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Marco Campomenosi, Salvatore De Meo, Malte Gallée, Ivars Ijabs, Katrin Langensiepen, Antonio Maria Rinaldi, Dominik Tarczyński, Edina Tóth, Kosma Złotowski

AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁSA

43	+
ECR	Adam Bielan, Dominik Tarczyński, Kosma Złotowski
ID	Alessandra Basso, Markus Buchheit, Marco Campomenosi, Virginie Joron, Antonio Maria Rinaldi
NI	Edina Tóth
PPE	Pablo Arias Echeverría, Andrea Caroppo, Deirdre Clune, Salvatore De Meo, Krzysztof Hetman, Andrey Kovatchev, Antonius Manders, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Tom Vandenkendelaere, Marion Walsmann
RENEW	Andrus Ansip, Dita Charanzová, Sandro Gozi, Svenja Hahn, Ivars Ijabs, Morten Løkkegaard, Róza Thun und Hohenstein
S&D	Alex Agius Saliba, Brando Benifei, Biljana Borzan, Maria Grapini, Maria-Manuel Leitão-Marques, Leszek Miller, René Repasi, Christel Schaldemose
THE LEFT	Kateřina Konečná, Anne-Sophie Pelletier
VERTS/ALE	Anna Cavazzini, David Cormand, Malte Gallée, Marcel Kolaja, Katrin Langensiepen

0	-

1	0
ECR	Eugen Jurzyca

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás